

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-1199/08-04

Název školy: **Mateřská škola Bor, Borská 500, okres Tachov,
příspěvková organizace**

Adresa: Borská 500, 348 02 Bor

Identifikátor: 664 000 240

IČ: 75 005 832

Místo inspekce: mateřská škola Borská 500 a Školní 121

Termín inspekce: 16. – 18. června 2008

Předmět inspekční činnosti:

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje.

Mateřská škola Bor, Borská 500, okres Tachov je příspěvkovou organizací, která svoji činnost vykonává na dvou místech poskytovaného vzdělávání (Borská 500, Školní 121). Zřizovatelem je Město Bor. V tomto školním roce je k předškolnímu vzdělávání přijato celkem 126 dětí, z toho 47 z nich je v posledním roce před zahájením školní docházky včetně 8 dětí s odloženou povinnou školní docházkou. Počet přijatých dětí od roku 2005 postupně narůstá. Ve třech heterogenních třídách MŠ Borská jsou zařazeny děti vždy z různých ročníků (2,5 - 6leté včetně dětí s odloženou školní docházkou a dvou integrovaných dětí s více vadami). V jedné třídě MŠ Školní jsou zařazeny děti ze dvou ročníků (3 – 5leté), ve druhé pak pouze ze třetího ročníku (dětí 5 – 7leté). Ředitelka právnické osoby splňuje předpoklady pro výkon funkce. Škola informuje o své vzdělávací nabídce a způsobu přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání. Rodiče mohou získat potřebné informace ve škole nebo prostřednictvím informačních plakátů. Zákonná ustanovení o přijímání dětí jsou dodržována, termín zápisu je po dohodě se zřizovatelem zveřejněn obvyklým způsobem.

Od září 2007 je pro předškolní vzdělávání Mateřské školy Bor, okres Tachov platným dokumentem školní vzdělávací program (dále jen ŠVP), který vydala ředitelka jako

samostatný dokument pro místa poskytovaného vzdělávání Borská 500 a Školní 121. Pro naplňování ŠVP má škola k dispozici standardní až podprůměrné materiální a prostorové podmínky. Za poslední tři roky došlo v mateřské škole Borská 500 k zateplení spojovací chodby, obnově střechy, podlahových krytin, stolků a židliček ve třech třídách včetně inovace hracích koutků. Druhé místo poskytovaného vzdělávání (Školní 121) se nachází ve staré budově, do které již zřizovatel finanční prostředky na materiální obnovu neinvestuje. V obou třídách jsou staré dětské stolky a židličky, které neodpovídají tělesnému vzrůstu 5 – 6letých dětí. Vzniká tím riziko návyku vadného držení těla, způsobeného nevhodnými a nepřírozenými polohami při sezení. Policové sestavy na hračky jsou rovněž staré a opotřebované. Vzhledem k tomu, že počet dětí přijatých do mateřské školy stále narůstá, je minimální obnova nábytku v této budově neodůvodněná a způsobuje nepříznivý stav v materiálním vybavení. Dlouhodobým záměrem vedení školy a zřizovatele je přístavba nového pavilonu v objektu Borská 500, čímž by došlo ke zrušení již nevyhovujícího místa poskytovaného vzdělávání Školní 121. Plánované spojení dvou pracovišť v jednom objektu předpokládá operativnější řízení školy jako celku a zkvalitnění prostorových i materiálních podmínek.

Vybavení hračkami a pomůckami je standardní a umožňuje naplňovat ŠVP, přestože je z finančních důvodů obnovováno a doplňováno sporadicky. Pozitivním zjištěním je skutečnost, že z těchto důvodů nejsou děti vystaveny nadměrné zátěži televize a videa, neboť škola tyto audiovizuální pomůcky nevlastní. Součástí obou budov jsou dvě prostorné zahrady, přirozeně zastíněné vzrostlou zelení. Vybavení herními prvky je částečně inovované, stále však převažují již nevyhovující kovové prvky. Přesto dané prostory umožňují dětem dostatek příležitostí pro rozvoj pohybových a rekreačních aktivit.

Složení pedagogického sboru (9 učitelek včetně ředitelky) je v současné době stabilní, změny nastanou od příštího školního roku. Všechny jsou odborně kvalifikované a jsou zaměstnány na plný pracovní úvazek. Personální podmínky negativně ovlivnila celoroční absence jedné z učitelek, způsobená dlouhodobou nemocí. Tato skutečnost se odrazila v náročnosti organizace přímé pedagogické činnosti zejména v jedné třídě.

II. Ekonomické údaje.

Mateřská škola hospodařila v hodnoceném období 2005 až 2007 s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu (SR) a s příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele. Dotace ze SR činily v roce 2005 a 2006 67 %, v roce 2007 došlo k poklesu tohoto podílu na 59 %. Důvodem snížení finančních prostředků na přímé náklady na vzdělávání byl výrazně nižší počet vykázaných dětí. V letech 2005 a 2006 obdržela škola dotaci na SIPVZ (Státní informační politiku ve vzdělávání).

Vývoj výše poskytovaných finančních prostředků SR měl v porovnání na jednotku výkonu (1 dítě MŠ) v roce 2005 a 2006 vzrůstající tendenci. V roce 2007 škola reagovala na snížený počet dětí úpravou pracovních úvazků zaměstnankyň, čímž nedošlo k poklesu přímých nákladů ve výkonovém ukazateli na jedno vzdělávané dítě oproti roku 2005. Prostředky poskytnuté na ostatní neinvestiční výdaje použila škola zejména na nákup učebních pomůcek a další vzdělávání zaměstnanců. Ve sledovaném období škola nakládala se získanými prostředky tak, aby zajistila především plynulý chod školy a základní podmínky, které je třeba při vzdělávání dětí dodržovat.

III. Hodnocení školy

Vedení školy

Ředitelka předložila dva školní vzdělávací programy (dále jen ŠVP) na jejichž zpracování se spolupodílely učitelky. Pedagogickou radou schválené učební dokumenty jsou zveřejněny v šatnách, na přístupném místě. Na základě zhodnocení školních vzdělávacích programů jako celku není jejich obsah v souladu s principy a zásadami Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání č.j. 32 405/2004-22. V předložených učebních dokumentech pedagogický kolektiv nerespektoval požadavky na obsah a formu ŠVP. Výše uvedené dokumenty sice umožňují poskytovat předškolní vzdělávání, ale nepodporují inovaci jeho obsahu.

Při řízení pedagogického procesu rozdělila ředitelka kompetence a odpovědnost zejména mezi sebe a vedoucí učitelku MŠ Školní. Toto pracoviště pravidelně navštěvuje 1x za 14 dní a vykonává zde i hospitační činnost. Pedagogické rady svolává 3x ročně. Zvolený systém organizace pedagogických rad (každá škola zvlášť) však není dostatečně funkční. Poskytované informace (dle stručně vedených zápisů) vycházejí převážně z individuální problematiky škol. Tím nevedou k systematickému sjednocení požadavků na tvorbu a naplňování ŠVP, na práci předškolního pedagoga atd. Tuto problematiku ředitelka sledovala ve své hospitační a kontrolní činnosti. Závěry následně využila ve vlastním hodnocení školy, kde se jí podařilo poměrně objektivně vymezit „rizika“ ohrožující kvalitu předškolního vzdělávání. Efektivitu dopadu vlastního hodnocení však snižuje absence přijatých opatření vedoucích ke zvyšování kvality školy včetně důsledné kontroly jejich naplňování. Ředitelkou uplatňovaný liberální styl řízení dostatečně nemotivuje k týmové spolupráci a k aktivní spoluúčasti na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Předpoklady školy pro naplnění ŠVP

Rizikem v předpokladech školy pro naplnění ŠVP je skutečnost, že vzdělávací obsah nebyl zpracován do podoby integrovaných bloků, jak vyplývá ze zákona. Tím nedošlo ke ztotožnění se všech pedagogických pracovníků s ŠVP a následně ani k jejich potřebě smysluplně ho naplňovat. Důvodem vzniklého rizika je především absence dalšího vzdělávání orientovaného na tvorbu školního a třídního vzdělávacího programu. Učitelky se sice poměrně četně dále vzdělávají, ale volba seminářů vychází především z jejich osobního zájmu. Ředitelka není příliš razantní a minimálně koriguje vzdělávání směrem k aktuálním potřebám školy. Ačkoli jsou na něj vynakládány dostatečné finanční prostředky, jeho aplikace v pedagogickém procesu byla nevýrazná, což neprokazuje příslušnou efektivitu zvyšování odborného růstu.

Prostory škol a tříd odpovídají zásadám zdravého vývoje dětí zejména v MŠ Borská 500. Bezpečnost a zdraví dětí v MŠ Školní 121 ohrožuje nejen nevyhovující sedací nábytek, ale i nevhodně položené staré koberce uprostřed tříd a tělocvičny (nebezpečí úrazu při pohybových aktivitách). Rozvoj pohybových dovedností, optimální životospráva, osobní pohoda a předcházení šikaně jsou podmínkami, uvedenými v ŠVP. Děti mají zabezpečeno kvalitní stravování i funkční pitný režim. Učitelkami je dbáno na plynulou organizaci a na dostatek času a prostoru pro spontánní hru. Vzhledem k dlouhodobě sníženému počtu učitelek v tomto školním roce byla velká pozornost věnována zejména zajištění bezpečnosti dětí při pobytu venku..

Škola rozvíjí partnerství hlavně s rodiči. Záměrem je zintenzívnit jejich spoluúčast na předškolním vzdělávání. Tento dlouhodobý cíl se snaží naplňovat prostřednictvím organizování zábavných akcí s aktivním zapojením rodičů. Ředitelka velmi dobře hodnotí

spolupráci se základní uměleckou školou a místní knihovnou. Společně pořádané akce přiměřeně rozvíjí děti v těchto směrech a pomáhají vyhledávat mezi nimi hudebně nadané. Partnerství se základní školou setrvává na doposud obvyklých formách (společné návštěvy, konzultace). Zatím se nepodařilo zaměřit spolupráci na vzájemné seznámení se s rámcovými a školními vzdělávacími programy a dosaženými elementárními kompetencemi dětí přecházejících do základní školy.

Průběh a výsledky vzdělávání

Vnitřní prostředí školy pozitivně ovlivňuje přátelské a bezkonfliktní vztahy mezi dětmi. Prostory jednotlivých tříd jsou světlé a čisté. Jejich podnětnost však snižuje chudá výzdoba, která postrádá tvořivosti učitelek a dětí. Pouze jedna třída vynikala podněcujícím a nápaditým prostředím, což se odrazilo zejména v aktivitě dětí a radostné, tvořivé atmosféře. V průběhu inspekčních hospitací využívaly učitelky i děti rozdílně materiálních podmínek školy. Pouze ve výše uvedené třídě byla konstatována příkladná efektivita využití pomůcek a netradičních materiálů ve výše uvedené třídě.

Skutečnost, že ve školním vzdělávacím programu není zapracován systém evaluace způsobuje, že k vyhodnocování individuálních pokroků každého dítěte přistupují učitelky většinou formálně (opět kromě jedné třídy). Tím se vytrácí účelnost individualizace hodnocení, protože závěry pro další rozvoj dítěte a následující pedagogickou práci s ním nejsou vyvozovány.

Kvalitu průběhu vzdělávání ovlivňovalo nepochopení filozofie rámcového vzdělávacího programu. Přestože byla pedagogická činnost připravená, uplatňované metody a formy práce neodpovídaly vždy specifikům předškolního vzdělávání. Vzdělávací nabídka nebyla konkretizována tak, aby nabízené činnosti byly mnohostranné, pestré a svou úrovní odpovídaly konkrétním možnostem a potřebám dětí. Převaha předávání hotových poznatků, organizování soutěživých činností či absence prožitkového učení omezovala prostor pro rozvoj klíčových kompetencí.

Preferovaný pedagogický styl ovlivňuje i výsledky vzdělávání. Dominantní role učitelek vede k tomu, že děti dobře zvládají sebeobsluhu, pracovní návyky, dodržují pravidla, mají základní poznatky o světě lidí, o přírodě, zvládají pamětní učení a mechanickou reprodukci. Tento pedagogický styl však potlačuje rozvoj fantazie, představ, logického myšlení a řešení problémů, jazykovou a verbální vyspělost. Zároveň zahlcuje děti podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat.

Naopak průběh vzdělávání v jedné ze tříd specifika předškolního vzdělávání respektoval velmi dobře. Připravené prostředí bylo podnětné a obsahově bohaté. Nabídka činností byla diferencovaná, pestrá a rozvíjela intelektuální i praktické dovednosti. Obsah vzdělávání byl dětem srozumitelný a využití prožitkového učení vedlo k jejich aktivnímu zapojení. Adekvátní metody a formy byly uplatňovány i směrem k dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro jeho rozvoj využívají učitelky funkčně zpracovaný (ve spolupráci s PPP) individuální vzdělávací plán. V této třídě byly zřetelné výsledky ve schopnosti spolupracovat, domlouvat se, řešit problémové situace a samostatně se smysluplně vyjadřovat.

Závěrečné hodnocení:

Mateřská škola Bor, okres Tachov poskytuje předškolní vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení.

Pro poskytované vzdělávání má standardní personální podmínky. Ředitelka podporuje růst profesních kompetencí pedagogických pracovníků a umožňuje jim další vzdělávání.

Při stanovení plánu dalšího vzdělávání však neopodstatněně preferuje studijní zájem učitelek před potřebami školy.

Vedení se podařilo i přes dlouhodobou absenci jedné z učitelek zorganizovat služby ve prospěch optimální pedagogické péče. Standardní materiální podmínky jsou ve spolupráci se zřizovatelem postupně zkvalitňovány a umožňují naplňovat školní vzdělávací program. Výjimkou je druhé místo poskytovaného vzdělávání Školní 121. V materiálních podmínkách zde byla zjištěna rizika, která ohrožují zdraví a bezpečnost dětí.

Průměrná kvalita poskytovaného vzdělávání (snižovaná dílčími riziky) je ovlivněna nevýraznou změnou pedagogického stylu. Tento stav je způsobený tím, že učitelky disponují omezenou znalostí Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, který vymezuje hlavní požadavky pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku. Skutečnost dokládá nekvalitně zpracovaný školní vzdělávací program, který není v souladu s výše uvedeným kurikulárním dokumentem. Zjištěnými riziky byla neadekvátní orientace některých učitelek na výkon dětí bez ohledu na jejich individuální vzdělávací možnosti a potřeby. Často tak získávaly pouze izolované poznatky či jednoduché dovednosti. Specifikám předškolního vzdělávání odpovídala pedagogická práce jenom v jedné třídě. Inspekci bylo zjištěno, že vedení školy, přestože velmi dobře vnímá rizika vzdělávání, nepostupuje při jejich odstraňování dostatečně razantně.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina vydaná Městem Bor, náměstí Republiky 1 dne 27. února 2006
2. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích uvedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané Krajským úřadem Plzeňského kraje dne 1. 9. 2006 pod č.j. ŠMS/6587/06, Výpis z rejstříku škol a školských zařízení
3. Jmenování ředitelky ze dne 2. prosince 1991, vydal Školský úřad Tachov
4. Potvrzení ve funkci ze dne 6. ledna 2006 s účinností od 1. ledna 2006
5. Výkaz škol (MŠMT) S 1-01, rok 2007, 2006, 2005
6. Výkaz škol (MŠMT) R 13-01, rok 2007
7. Čtvrtletní výkaz P 1-04 o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí za rok 2004 – 2007
8. Výkaz zisku a ztrát organizačních složek státu, územních samosprávních celků a příspěvkových organizací k 31. prosinci 2005 – 2007
9. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem za rok 2005 - 2007
10. Výkaz o úrazovosti R 36-01 rok 2006, 2007, Kniha úrazů
11. Školní matrika
12. Rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky (8x)
13. Výjimka z počtu dětí ve třídě ze dne 14. 7. 2007
14. Kritéria pro přijímání dětí do Mateřské školy Bor, Borská 500
15. Doklady o odborné kvalifikaci (9x)
16. Školní řád pro školní rok 2007/2008
17. Vlastní hodnocení školy – školní rok 2006/2007
18. Rozpis přímé pedagogické činnosti
19. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
20. Zápis z jednání pedagogické rady, z kontrolní a hospitační činnosti
21. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
22. Třídní vzdělávací program – všechny třídy
23. Třídní kniha – všechny třídy
24. Docházka dětí – všechny třídy

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Bc. Eva Brabcová	Brabcová v. r.
Mgr. Hana Ratzová	Hana Ratzová v. r.
Darina Lišaníková	Lišaníková v. r.

Dle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Fr. Kotyzy 1026, 337 01 Rokycany.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Milada Bočanová	Milada Bočanová v. r.

Bor 4. července 2008